

בעניין:

1. עדאלה, המרכז המשפטי לזכויות המיעוט הערבי בישראל
2. המוקד להגנת הפרט
3. אלדמיר לטיפול בענייני אסירים וזכויות אדם
4. התנועה העולמית להגנה על הילד (DCI)

ע"י ב"כ עוה"ד סאוסן זהר ואחרים
מעדאלה, המרכז המשפטי לזכויות המיעוט הערבי בישראל
רחוב יפו 94, חיפה 31090
טל: 04-9501610; נייד: 052-6399147; פקס: 04-9503140
דואר אלקטרוני: Sawsan@adalah.org

נגד

1. **הכנסת**
באמצעות הלשכה המשפטית של הכנסת
משכן הכנסת, קריית בן גוריון, ירושלים 9195016
טל: 02-6408636; פקס: 02-6753495
2. **שרת המשפטים**
3. **המוסד לביטוח לאומי**
באמצעות מחלקת הבג"צים בפרקליטות המדינה
מרחוב צלאח אלדין 29, ירושלים 91010
טל: 02-6466590; פקס: 02-6467011

בקשה להוצאת צו ביניים ולחילופין קביעת מועד דיון דחוף

בית המשפט הנכבד מתבקש בזאת להוציא מלפניו צו ביניים המורה למשיבים להקפיד את יישום תיקון מס' 120 לחוק העונשין נשוא העתירה עד להוצאת פסק דין סופי בעתירה וזאת בשל מצב החירום השורר עקב התפשטות נגיף הקורונה, והכל מטעמים הבאים:

1. כידוע, לאור התפשטות נגיף הקורונה 19, הוכרז בישראל ובמדינות רבות אחרות, על מצב חירום אזרחי. הכרזה זו הובילה לנקיטת צעדים קיצוניים בכדי להיאבק בהתפשטות המחלה. עיקר צעדים אלו מטרתם להוביל לשמירת מרחק חברתי ובשל כך הורו הרשויות על הגבלת חופש התנועה והיציאה לעבודה. בעקבות זאת נסגרו בתי עסקים רבים בהוראת הממשלה ורבים ממקומות העבודה נאלצו לפטר או להוציא את עובדיהם לחופשה ללא תשלום. בשל כך ונכון ליום ראשון, 29.3.2020 עלה מספר המובטלים ליותר מ-930,000 מובטלים. מצב זה משליך באופן ישיר על מצבם של בתי משק רבים הנאלצים לסבול מבחינה כלכלית ומתקשים לכסות את הוצאות המחייבה שלהם בתקופה זו. ההגבלות המוטלות על ידי הממשלה הולכות ומחריפות כל שבוע וההשלכות הכלכליות הן כבדות משקל על משפחות רבות.
2. לא בכדי שהמוסד לביטוח לאומי, לאחר אישור מטעם השרים הרלוונטיים בממשלה, הורה על ביצוע מספר הקלות בכדי להקל את ההכבדה הכלכלית על בתי המשק. כך למשל ולפי האתר של המוסד לביטוח לאומי הוחלט

על הרחבת מעגל הזכאים לדמי אבטלה והקטנת מספר חודשי העבודה הדרושים לזכאות מ- 12 חודשים ל- 6 חודשים; הוחלט על תשלום דמי אבטלה עבור עובדים שהוצאו לתקופת חופשה ללא תשלום על ידי מעסיקהם בתקופת מצב החירום ועד חזרתם שוב למקום העבודה; וביום 27.3.2020 הממשלה אישרה תקנות שעת חירום (נגיף הקורונה החדש) (מענק הסתגלות מיוחד לבני 67 ומעלה), התש"ף – 2020 המאפשר תשלום מענק למי שהמשיך לעבוד לאחר גיל 67 אך פוטר בעקבות מצב החירום, מתן היתרי שהייה לאלפי פלסטינים מהגדה המערבית להמשיך לשהות בישראל כדי לעבוד ועוד ועוד.

3. מצב זה נוגע מאוד לעתירה שבפנינו. העתירה כאן נוגעת לתקיפת חוקתיותו של תיקון מס' 120 לחוק העונשין, התשל"ז – 1977 המורה על שלילת זכויות סוציאליות מהורים לקטינים שהורשעו בעבירות המוגדרות כמעשה טרור. לפי התיקון, קטין שהורשע בעבירת בטחון, קלה ככל שתהיה, תישלל מהוריו הזכאות לזכויות סוציאליות רבות כמו קצבת ילדים, והוא לא יובא במניין הילדים בחישוב זכאות ההורים לקבלת הבטחת הכנסה, מזונות, מענק לימודים, קצבת זקנה, ביטוח שאירים ועוד. שלילת זכויות סוציאליות והכבדה כלכלית נוספת על המשפחות הניזוקות מיישום התיקון לחוק, מכבידות עליהן באופן בלתי מידתי ואף מיותר.

4. בהליך נשוא בקשה זו הוציא בית המשפט זה מכבר צו על תנאי (ביום 25.1.2017), הוגשו עיקרי טיעון ומאז נדונה העתירה בפני הרכב מורחב של שבעה שופטים ובית המשפט היה צפוי להוציא פסק דין מטעמו. אלא שלאחר פיזור הכנסת ה- 21 במהלך חודש דצמבר 2019 ביקשו המשיבים להקפיא את ההליכים המשפטיים בפני המשפט. העותרים התנגדו לבקשות הקפאת ההליכים. התגובה האחרונה מטעמם הוגשה ביום 6.2.2019. בתאריך 18.3.2020 החליטה כבוד הנשיאה כי "לא ראיתי מקום להורות על השהיית הטיפול בעתירה – כמבוקש על ידי המשיבים 2-3". בית המשפט טרם הוציא פסק דין בעניין.

5. במצב החירום בו אנו נמצאים היום, שלילת זכויות סוציאליות מהורי קטינים רק תחמיר את מצבם הכלכלי. כאשר כל בתי המשק נלחמים למחייתם בכבוד, הרי מן הראוי והצודק שלא להטיל עוד נטל כלכלי על המשפחות באמצעות הפעלת תיקון מס' 120 לחוק העונשין הנדון כאן. העובדה כי המוסד לביטוח לאומי פועל בשבועות האחרונים להענקת הקלות למובטלים ומרחיב את מעגל הזכאים, אין כל מניעה שיקפיא את שלילת הזכויות הסוציאליות מכח התיקון דנן. לעמדת העותרים, במצב הנוכחי מבחן האיזון לצורך הוצאת צו מניעה משתנה, לפחות כל עוד מצב החירום קיים והגבלות התנועה והיציאה לעבודה עודם קיימים, ולכן מבוקש לבחון ולערוך איזון חדש למרכיב הנזק שייגרם לעותרים עקב אי הוצאת צו מניעה. בחינה כזו מחייבת שקילת הנזק של המשפחות הניזוקות כיום מהפעלת התיקון לחוק ביחס למצב החירום הכללי הנודע להיערכות מחודשת של המשק למאבק בהתפשטות הנגיף והכלים המאושרים על ידי הממשלה בניסיון להקל מהכובד הכלכלי על המשפחות במשק בכלל.

6. מכאן שההליכים בפני בית המשפט הינם בשלבים מתקדמים וזאת לאחר שבית המשפט הוציא צו על תנאי, הוגשו עיקרי טיעון, נשמעו טיעונים בעל פה פעמיים בפני הרכב מורחב של 7 שופטים ובקשות להקפאת ההליכים מטעם המשיבים נדחו. העותרים מבקשים, כי במצב זה, אין כל מניעה להורות על צו מניעה זמני המקפיא את תחולת החוק והפעלתו עד למתן פסק הדין ככל שמצב החירום האזרחי שנבע עקב התפשטות נגיף הקורונה עודנו נמשך.

7. במצב הנוכחי לא ייגרם שום נזק מהיעתרות לבקשה זו בנסיבות שנוצרו בשבועות האחרונים. נהפוך הוא: באיזון בין הנזק שייגרם עקב מתן הצו אל מול התועלת שתצמח ממנו בהתחשב בסיכוי הגדול לקבלת העתירה, השיקול האחרון גובר.
8. על כן מתבקש בית המשפט להורות על הוצאת צו מניעה זמני כמפורט במבוא לבקשה זו. לחילופין מבוקש לקיים דיון דחוף בפני בית המשפט הנכבד כדי לדון בבקשה זו.
9. מן הדין ומן הצדק להיעתר לבקשה.

סאוסן זהר, עורכת – דין
ב"כ המבקשים/ העותרים

חיפה, 30.3.2020